

Tigar koji se nije povukao: Priča o ratu, prijateljstvu i istini koju Josip Širić i danas čuva!

Autor **Dubravka Kovačić** - 07/10/2025

Josip Širić, hrvatski branitelj iz Vidovaca kod Požege i pripadnik legendarne postrojbe 1. Gardijske brigade „Tigrovi“, jedan je od onih ljudi čije svjedočanstvo ne dolazi iz povijesnih knjiga već iz rovova, blatnih cesta, maglovitih jutara i okršaja u kojima se stvarala hrvatska država. Kao mladić od svega dvadesetak godina, dragovoljno se priključio obrani Hrvatske u prvim, najtežim danima Domovinskog rata. Bez oklijevanja, bez straha, sa srcem koje je znalo samo jedno – borbu za slobodu. U iskrenom i potresnom svjedočenju, Josip Širić ne govori o sebi kao o heroju. On govori o suborcima koji su dali život, o prijateljima koji se nikad nisu vratili, o maglama kroz koje su koračali u vatru rata, ali s vjerom. Govori i o prijeziru prema onima koji su rat gledali iz daljine, a danas se kite titulama. Josip Širić izgubio je puno, ali nije izgubio istinu. Danas bi sve ponovio, a motiv mu je 35 godina ostao nepromijenjen: “Možda nisam ostavio sve na bojištu, ali sam ostavio dušu. I zato nikada neću prodati obraz. Za Hrvatsku – uvijek. Za politiku – nikada!”.

Vi ste dragovoljac Domovinskog rata, naš Slavonac. Koja su Vaša sjećanja na prvi dan kad ste se odlučili pridružiti pozivu Domovine?

“Ja sam se javio dragovoljno u Domovinski rat, kad je naš predsjednik Franjo Tuđman, za mene jedini predsjednik, poveo nas sve. Tad su se dijelili pozivi. Tad sam radio u Kutjevu, poljoprivredno – prehrambenom kombinatu Kutjevo. Kad sam vidio taj poziv, prijavio sam se za liječnički pregled u Požegi. Kod nas je bilo osnivanje HDZ-a '89. na '90. Prvo osnivanje bilo je na igralištu, kod nas. Znači, ja sam iz Vidovaca, odmah pored Požege. Došao sam pristupiti u HDZ na nogometno igralište u Vidovcima 1989. godine. Stavili su nas četvoricu: pokojni Ilija Čabraja, pokojni Andrija Krstanović, pokojni Ante Krnjić... ali, dogodila se jedna stvar. Kad sam vidio da su stavili Andriju Krstanovića, iako sam ja među prvima uzeo pristupnicu za HDZ, onu s pletenicom, nisam više htio biti dio toga. Bio je tamo pokojni Ante Bagarić, pokojni Ante Božić... to su ljudi koji su tada bili u HDZ-u. Oni su sjedili gore,

predstavljali su sve to. Kad sam došao uzeti tu pristupnicu i predati je njima, ja im onako laički kažem: “Ok, a šta radi ovdje Andrija Krstanović?” Pitam ih: “Kak’ ste njega stavili u odbor HDZ-a za Vidovce, kad je istina da smo prije dva mjeseca lijepili one plakate, on ima trgovinu kod moje tetke na kući, i on me tada istjerao van i rekao da ne da, jer će ga milicija zatvoriti?”. I ništa, ja uzmem tu iskaznicu i pred njima kažem: “Ako će takav biti u HDZ-u, ja neću.” I od tog dana, fala Bogu, nisam se više petljao. Prijavio sam se za taj pregled, to je bilo u lipnju 1990. godine. Prijavila se iz Požege jedna ekipa, svi su prošli liječnički pregled: Joza Grbeš, Ante Bošnjak, cijela ta ekipa, i Zlatko Bošković. Samo ja dobijem odbijenicu, jedini ja!” Bavio sam se sportom, nogometom, a piše da imam šumove na srcu. Moj pokojni otac tada mi rekao: “Znaš ti zašto je to? Zato što si ono rekao na igralištu.” I ja to prihvatim tako.”

Pokušaj da se Josipa Širića spriječi u uključivanje u obranu Domovine ipak je propao. Zahvaljujući njegovoj odlučnosti i dosjetljivosti, ipak se uspio pridružiti tadašnjem pokretu za neovisnu Hrvatsku. Što ste tad učinili?

“Moja tetka, pokojnog oca sestra Zdenka Širić, radila je u Palači pravde u Zagrebu. Tada nije bilo mobitela, ali zovem je ja na telefon i kažem što je bilo, ona mi kaže: “Ja ću to riješiti za pet dana.” Prijavila me i pozvali su me u Šarengradsku u Zagrebu. Dođem tamo na pregled – sve isto. Ljudi iz cijele Hrvatske. I kaže meni doktor: “Ti ideš u Gardu.” Nije prošao ni mjesec dana, dobijem kući poziv da se javim u Zagreb. Tamo sam prošao. I onda si mislim: “Kako to da sam tamo prošao, a ovdje nisam? Ali dobro, idemo dalje.” Dao sam otkaz 4. studenog 1990. godine u Kutjevu. Tada je u Kutjevu u tvrtki u kojoj sam radio za plaće bio zadužen Šimun Miletić. Boravio je u takozvanoj Bijeloj kući gdje sam otišao po radnu knjižicu. Dođem tamo po radnu knjižicu, on meni kaže, mrtav-hladan: “Širiću, ti ćeš protiv narodne vojske? Što se petljaš, ostani raditi, imaš dobar posao.” Rekoh: “Ne, daj ti meni moju radnu knjižicu, ja idem za Zagreb.” I amen. I otišao sam u tu specijalnu jedinicu u Rakitje. I da dodam ovaj apsurd; taj isti Šimun Miletić je 1991. godine bio u HDZ-u. 1991. godine u Rakitju nas je bilo 300, iz cijele Hrvatske. Tada je tamo bio i sadašnji ministar Tomo Medved. Skupljali su nas iz svih krajeva Hrvatske, i nije se gledalo tko je tko. Čak je bilo i nekih koji su bili osuđeni za vrijeme Jugoslavije. Recimo, pokojni Markobašić iz Vukovara, koji je bio u zatvoru u Staroj Gradiški, s pokojnim Franjom Tuđmanom – istina živa. Mi smo došli u Rakitje 5. studenog 1990. godine. Nakon 20 dana, možda i manje, zapovjednik je bio Darko Rukavina, a zamjenik Josip Lucić. Ja sam pripao u drugu četvu gdje je zapovjednik bio sadašnji general Jozo Miličević. Poslije toga smo bili raspoređeni: čuvali smo Sabor, Vladu, HRT i tada smo morali čuvati pokojnog Franju Tuđmana, Mesića, Manolića i Boljkovca. Mi smo se rotirali svakih 15 dana. Prvo sam bio na HRT-u, pa smo dobili desetinu nas osam, čuvali smo Franju Tuđmana u Nazorovoj. Čuvali smo i ostale – Boljkovca, Manolića, Mesića. Sjećam se jednog susreta s predsjednikom. Franjo Tuđman je tada došao s puta, bilo je jako hladno, snijeg smo čistili. Sjećam se, došao je u crnom kaputu, sa šešikom. Glavni šef osiguranja bio je pokojni Mato Laušić. Oni su se popeli na Visoku ulicu. I Franjo Tuđman je izašao na balkon. Pozvao nas je gore na balkon i rekao: “Dečki, dođite gore.” Popeli smo se na balkon. S nama je tada bio i moj prijatelj Zoran Gruber, pravoslavac, dijete iz miješanog braka. Nas dvojica smo tada bili na straži. Franjo nas je pitao: “Tko je što? Kome je tko otac?” I stvarno smo bili svi različiti, netko je imao oca partizana, netko domobrana, netko ustašu, netko četnika. I on nama kaže: “Dečki, vidite, vi ste svi različiti. Ja sam vas sad okupio, jer želim stvoriti hrvatsku državu.” Ja sam ga tad pitao: “Gospodine predsjedniče, zašto mi moramo čuvati Vas, ali i Mesića, Manolića i Boljkovca?” On nam je rekao: “Dečki, ja sam Titin general. Vi njih morate čuvati da bih ja znao što mi spremaju u Beogradu.” I onda je stisnuo šaku i rekao: “Gledajte. Sad ste svi kao jedan.” Onda je raširio prste i rekao: “Kad bude ovako – gubimo državu.” I to se kasnije i dogodilo. Podijelili su se svi – na ove i one.

Zato ja danas ne želim ni čuti za podjele. Tuđman je tada rekao: “Nijedan hrvatski policajac ili vojnik ne smije biti stranac. Hrvatska država mora se čuvati jednako – nevezano za vjeru, podrijetlo, naciju.” I toga se držim i danas.”

Širić se dalje sjeća kako se narod zapravo naoružavao preko HDZ-a i svi su se učlanjivali u HDZ ili bili uz HDZ kako bi zajednički stvarali neovisnu državu. Kasnije su se policajci i vojnici morali ispisati iz političke organizacije i svih ostalih kako bi postali neovisna služba slobodne i demokratske države. Širić se s radošću sjeća kako je gardijska brigada dobila ime, a za koju danas svi znaju. Tigrovi, kako ste dobili ime?

“Da objasnim ime “Tigar”! U studenom i prosincu ’90. godine, dok smo se smjenjivali i čuvali razne lokacije po Zagrebu, završili smo i u Dubravi, u Konjšćinskoj ulici. Tamo kod Janjevaca je bilo svega, kako bi rekli, “od igle do plasta sijena”. Sve se moglo nabaviti. Ušli smo kod jednog čovjeka u garažu i kupili maske za odore, futrole za pištolje, pojaseve, jakne. Na jednom stolu bilo je desetak žutih amblema – tigar sa šapom. Pitali smo ga možemo li to uzeti, a on je rekao: “Nema problema. Vi ste pravi dečki, ako trebate još, ja ću to lako naručiti.” Vratili smo se u Rakitje i počeli nositi taj znak. Bio je to običan gumeni tigar sa šapom. I nije prošlo ni dvadeset dana svi smo ih nosili, na jaknama, majicama. Prva akcija bila je u Pakracu. Kad su nas novinari pitali “Tko smo?”, rekli smo: “Tigrovi iz Rakitja.” I tako je ostalo. Nema tu nikakvih bengalskih tigrova. To je bio običan žuti tigar iz jedne garaže.”

Josip Širić smatra kako uz svoj rođendan, koji slavi 17. ožujka, ima još dva rođendana.

“Moj drugi rođendan bio je na Krvavi Uskrs 1991., kad smo mogli poginuti na Plitvicama. Tad je sve počelo. Bog nas je tada spasio. Treći je bio taj teren u Novoj Gradiški, 21. rujna. Tada sam bio kod Policijske postaje, s pokojnim Lukom Brkljačom, našim zapovjednikom voda. Došli smo iz Novske. Mi smo tada preuzimali oružje i RPG-e iz vojarni koje su pale, i slagali ih. Novu Gradišku su raketirali. Naišao je jedan djed, oko 12:18. Taj djed nas upozori, ja se dignem i kažem: “Luka, Luka, ajmo se maknuti odavde.” A Luka, kako je bio iz Biograda, kaže: “Ma to je možda neki domaći, možda laže.” Nakon dvije-tri minute, došao je avion. Prvi avion nije ispalio ništa, ali drugi jest. Raketirao je zgradu, jedan komad rakete pogodio je Luku u predjelu lijevog bubrega. Srušio se, a detonacija je mene bacila kroz

staklo, kroz vrata u sadašnju Policijsku postaju. Karlo Kožul također je tad ranjen, u bedro. Prevezli su nas u bolnicu u Novu Gradišku. Luka je bio najteže ranjen. Ja sam se vratio ponovno na teren, a mi nismo znali što je s njim. Nakon dva-tri dana saznali smo da je prebačen u bolnicu u Slavonskom Brodu i da je preminuo. Raketni udar ga je rastrgao. Odlučili smo ga sahraniti u Biogradu. Nismo mogli ići preko Hrvatske, jer je područje bilo okupirano, pa smo išli drugim putem. Na trajektu smo naišli na jednu stariju gospođu. Išli s našim kombijem i mrtvačkim kolima i započeli razgovor s gospođom. Pitala me: "Vozite nekog svog suborca?" Rekoh: "Da, idemo na sahranu u Biograd." Ona kaže: "Radila sam noćnu smjenu, a zaprimili smo jednog Sinišu Brkljaču." Nisam joj rekao da vozimo Luku, također Brkljaču. Ispričala nam je kako je obitelj Brkljača saznala da je Luka poginuo i jedan njegov brat Siniša je krenuo po njega u Slavoniju da ga ukopaju, ali je putem imao prometnu nesreću, bio klinički mrtav i sad je privremeno na aparatima kako majka ne bi ukopala dva sina u jednom danu. Nisu joj niti rekli. Otac i treći sin su znali da su dva sina, hrvatska branitelja, pokojni. Dva dana nakon ukopa Luke, pokopan je i drugi brat."

Širić je prisustvovao na oba ispraćaja svoje braće po oružju i proživio teške trenutke zajedno s obitelji Brkljača gdje i danas kaže kako ne može ni zamisliti tragediju koju je prošla majka koja je izgubila svoju djecu.

Čega se sjećate kad pomislite na Luku Brkljaču?

"Luka Brkljača, naš suborac, bio je običan, ali veliki čovjek. Moram spomenuti, prije nego je poginuo, bili smo zajedno u Novskoj na terenu. Kad smo stigli u Novu Gradišku, rekao mi je: "Kad završimo ovaj teren, idem na slobodne dane. Upoznat ću svoje roditelje s curom." I rekao mi je da ju je upoznao negdje u Novoj Gradiški, nije htio previše pričati. Nažalost, nije je nikad doveo roditeljima. Ja sam kasnije pokušao doći do nje, a odustao sam kad je umrla i Lukina majka. Postojale su sumnje da je ta djevojka bila trudna s Lukom i da je možda rodila dijete. Ali nikad se nije htjela javiti, niti tražiti išta od države. Lukin treći brat Ivan, koji je preživio Domovinski rat, više mi je puta rekao da je znao pronaći buket cvijeća na Lukinom grobu, bijele ruže, ali nikad nisu saznali tko ga je ostavljao. Možda baš ona."

Širić dodaje kako ne bi volio narušavati ničiji mir, ali bi volio kad bi se ta žena jednog dana javila obitelji ili njemu da zajedno zapale svijeću poginulom Luki Brkljači kod spomen – ploče u Novoj Gradiški koji se nalazi na stambenoj zgradi pokraj Hrvatske pošte iako je Luka zapravo poginuo pored vratima Policijske postaje Nova Gradiška. Širić u svakoj prilici kad ide kući u Požegu zastane kod spomen – ploče i zapali svijeću kao i na 35. obljetnicu osnutka jedinice za posebne zadatke Raketne MUP-a RH koja je obilježena ove godine u rujnu. Drago mu je što je kao Slavonac dobro poznao svoj teren, neizmjereno žali za poginulima, a danas se druži s preživjelima.

"Kad smo iz Novske došli na teren u Novu Gradišku, s nama su bili pokojni Gavran i sadašnji ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved. Bili smo na terenu kod Čovca i Gređana. Luka i ja došli smo autocestom, jer sam ja iz Slavonije, znao sam put. Vodio sam ih preko Pleternice, pa na Orahovicu, Kutjevo i bili smo smješteni u motelu "Slaven". Taj teren u Novoj Gradiški bio mi je kao treći rođendan.", sjeća se Širić.

Na ratištu u Bosni i Hercegovini imao je događaj koji se doslovno može upisati kao crni humor rata. Dok je bio u poljskom drvenom toaletu granata je pala s vanjske strane vrata i zabila se u zemlju. Nije eksplodirala. Van je izašao tako što je provalio bočnu stjenku vrata i pobjegao što dalje od granate.

Na ratište u svoj rodni kraj Širić odlazi nakon što je pročitao novinarski članak u Večernjem listu o tome kako su i tamo počeli ginuti ljudi i kako je nestao Igor Zalar iz njegovih rodnih Vidovaca.

“Odmah sam odnio taj članak zapovjedniku Jozi Miličeviću i rekao: “Evo, kod mene u Požegi je počeo rat. Ja idem dolje.” Bilo je neizvjesno, možeš, ne možeš, ali onda je Lucić rekao: “Josipe, možeš ići?” Ja kažem: “Nosim svoje oružje.” Imao sam ultimaks, automatsku pušku SAR i pištolj češku zbrojevku. Prvo naoružanje u Hrvatsku dovezao je Antun Kikaš iz Kanade. S kompletnim naoružanjem prešao sam u Požegu, kod generala Crnjca koji je sad, nažalost, već 15 godina teško bolestan. Tada mi je rekao: “Šabane, ti si kao iz Tigrova, ali ovdje ćeš se kaliti. Dobit ćeš svoju postrojbu.” Dao sam mu automatsku pušku SAR, meni je ostao ultimaks i češka zbrojevka. Tako sam ušao u izviđačko-diverzantsku desetinu, pod zapovjedništvom Prve bojne, gdje je zapovijedao Željko Kalić. Prošao sam sva ratišta tamo. Poginuo je Marko Garić iz Gučana moj izviđač 18.12. 1992. godine u Kamenskoj. U Prvoj bojnoj 123. brigade poginuo je 31 čovjek. To nije mali broj. To je dokaz koliko smo cijenu dali. Igor Zalar nestao je 26.9., a do danas nije pronađen.”

U vremenima kad se sve lomilo, strah nije bio odsustvo emocije, bio je svakodnevnica. Josip Širić ranjen, nepokolebljiv, umjesto na bolovanje, vraća se na prvu crtu, jer za Hrvatsku, kaže, uvijek bi opet išao prvi.

“Eto, nisam se bojao. Znaš, kad danas čovjek ogrebe ruku, ide na hitnu, panika. A mi smo tada, kao da smo od kamena išli dalje. Naravno, bilo je onih koji su teško ranjeni, koji nisu mogli više ustati, njima svaka čast. To je dodatni dokaz koliko smo imali volju, snagu, emociju. Naš predsjednik, Franjo Tuđman, probudio je u nama vjeru u stvaranje hrvatske države. Neki prkos, neki inat, tjerao nas je naprijed. Nije da nije bilo straha – ali znali smo zašto idemo. Ja sam osobno vidio Luku kada je poginuo. On mi nije bio samo suborac, bio mi je prijatelj. Zato i dolazim, i nakon svih ovih godina, obići njegovu spomen-ploču. Jer mi je bilo stalo. I opet me pitate – jel’ me bilo strah? Evo vam dokaz. Nakon ranjavanja, mogao sam bez problema otići na bolovanje. S razlogom. Ali nisam. Nisam rekao da se bojim, da mi nije dobro. Ne. Vratio sam se u Požegu, a onda opet s 123. brigadom otišao dalje ratovati. Prvi. Na zapadnoslavonsko ratište. A ono bilo je čupavo, itekako. To je taj inat koji je bio u nama. Danas imam 59 godina. Ne bojim se. Kad bi opet bio rat kao što je bio tada ja bih opet prvi otišao. Ali, ako bi bilo za nekog drugog – ne bih. Za svoju Hrvatsku – da, uvijek.”

O prijelomnim trenucima uoči samog Domovinskog rata Širić govori kako se zaista iznenadio na Plitvicama te da ga je to kasnije nosilo kroz čitav rat.

“Damir Šimunić je tada isto bio tu. Pokrenuo se prvi prema barikadama. Nakon toga, kod mene se nešto prelomilo – znao sam da mogu poginuti, ali nisam htio kalkulirati. Zahvalan sam Bogu što nisam imao ženu i djecu tada, samo mamu i tatu, pa nisam imao obavezu da se moram vraćati. I da nisam bio u “Krvavom Uskrsu” i da nismo tamo vidjeli što su nam htjeli napraviti, možda bih mislio drugačije. Ali to što smo vidjeli... to je bilo zvjerski. Uhitili smo Gorana Hadžića. On je dao pobiti 12 hrvatskih redarstvenika. Sjećam se da su to prikazali na televiziji. Tada sam bio u Gospiću, na terenu, na farmi Ljubovo. Gledam ga kako govori pred kamerama: “Ovo je za ustaše, za Plitvice, za Krvavi Uskrs!” A koje ustaše?! Mene ustaše nisu zanimale ni 1990. godine. Što bih ja trebao biti ustaša? Stalno su nas etiketirali. Meni je stvaranje hrvatske države bila sveta stvar. Kakva god da je danas – naša je. I nikad je ne bih napustio. Mogu otići negdje, ali uvijek se vraćam. Mi smo tu državu stvarali. Imamo himnu, zastavu... Politika me ne zanima. Političari dolaze i odlaze. Ali ja i dalje smatram da je moja zadaća – dokle god mogu – govoriti istinu. Jer previše je krvi proliveno. Previše mrtvih suboraca. I zbog njih ne smijem šutjeti. Neću prodati obraz. I ne dam da mi ga itko proda.”

Kako ste dobili nadimak Šaban?

“Bio sam zapovjednik osiguranja desetine na HTV-u. I jednog dana, javljaju mi da siđem dolje s tornja. Došli su neki pjevači. Ispod, gledam jednog čovjeka kako stoji... bio je možda 100 do 200 metara dalje. Vičem ja njemu: “Šabane, tko te pustio iz Srbije?”, a bio je to Duško Lokin. Jozo Miličević i drugi su to čuli i – gotovo. Nadimak “Šaban” ostao mi je cijeli rat. I zanimljivo, u Osijeku je isto bio jedan dečko s nadimkom Šaban. Poginuo je kasnije u Bjelobrdi.”

“Ali da ti kažem svi koji su tada uzeli pušku, ‘90-ih, svi su oni heroji na svoj način. Ne treba sad izmišljati tko je veći. Ali ono što ne mogu podnijeti – to su ti jazavci, lažni branitelji. Oni što rata nisu ni vidjeli, pa sada sebi prave priče, titule, statuse... a nisu ni metak čuli. To me boli.”

Priča Josipa Širića, hrvatskog branitelja iz Vidovaca, duboko svjedoči o snazi pojedinca u najtežim trenucima stvaranja hrvatske države. Unatoč preprekama, ranjavanju i gubicima suboraca, Širić nikada nije odustao ni od borbe, ni od istine. Njegova motivacija nije bila politika, već duboka vjera u slobodnu Hrvatsku i odanost suborcima. Kroz osobne uspomene, gubitke i neslomljivu volju, otkriva se ne samo priča o ratu, nego i o čovjeku koji je, umjesto da ode na bolovanje, vraćao se na prvu crtu – uvijek prvi, jer kako sam kaže: “Za Hrvatsku – da. Za politiku – nikada.”

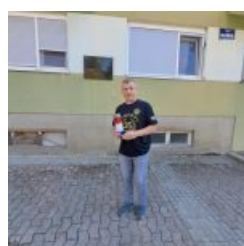
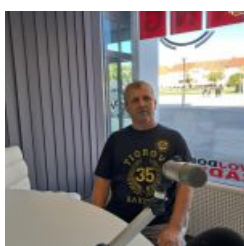
A traume? Svi ih imaju. Nose ih u sebi u tišini i nastavljaju dalje. Širić za sebe smatra kako je imao tu privilegiju nastaviti dalje ratovati i živ dočekati pobjedu voljene Hrvatske.

Foto: Josip Širić privatni fotoalbum, Dubravka Kovačić RNG

Put ranjenih heroja: Povratak u rat ili tišina borbe 3/9

Autorica: Dubravka Kovačić

Tekst je financiran sredstvima Agencije za elektroničke medije u sklopu Projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2025. godini.

Komentari

